

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीमद्वेङ्कटाध्वरि विरचितम्
॥ श्रीलक्ष्मीसहस्रम् ॥
॥ उत्सवस्तबकः ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
॥ उत्सवस्तबकः ॥

विख्यात विभवा सा मां विष्णुपत्नी विलोकताम्।
विपुलानुत्सवान् यस्या विरिञ्च्याद्या वितन्वते ॥ १ ॥

विधिशिवप्रमुखा विबुधेश्वराः
विविधमच्युतपत्नि तवोत्सवम्।
अकलयन् सकलस्य शरीरिणो
निरवधीरवधीरयितुं व्यधाः ॥ २ ॥

निरुपमं युवयोः शुभमुत्सवं
जननि लोकयितुं धृतकौतुकाः।
उपगता किल काऽपि परा त्वरा
पुरवधूरवधूतगृहक्रिया ॥ ३ ॥

जननि सत्वरचङ्क्रमसम्भ्रमे
चरणतः पतितौ मणिनूपुरौ।
तव महोत्सव भूभजनोन्मिषत्-
कुतुकया तु कयाचिदनादृतौ ॥ ४ ॥

तव महे गतिमान्द्यकृतौ कुचा-
विति रूषा चलिताशु रमेऽपरा।
अनुगृहीततदञ्चलनिर्गलन्-
नवसरावसरात्ययभीरुकाः ॥ ५ ॥

श्रुतभवन्महवादारवा जवात्
पथि रमे चलिताभरणस्वनैः।
श्रुतरुतेऽन्तरितेऽस्मि सुवञ्चिते-
त्यपरया परया हसिता वधूः ॥ ६ ॥

महमहीभजनोत्कलिकाकृत-
 द्रुतगतिः श्लथपुष्पसराऽपरा।
 कृतवतीव मुदा कुसुमाञ्जलिं
 तव रमे वरमेखल मध्यमा ॥ ७ ॥

महजुषस्तव देवि सिसेविषा
 दिशति मन्दगतेरपि सद्गतिम्।
 तदिह दिव्यगतिं वितरिष्यसि
 त्वममले मम लेखदुरासदाम् ॥ ८ ॥

अभिचकाङ्ग मनःप्रभवं जवं
 चरणयोरपि काचन सादरा।
 कलयितुं भवतीं कलशाम्बुधेः
 दुहितरं हितरम्यमहोत्सवाम् ॥ ९ ॥

जननि तामरसोदरसोदर-
 श्रियमवेक्ष्य सविस्मयमुत्सवे।
 न ततृपुर्नरदैवतयोषितः
 शुभवतीं भवतीं सह शौरिणा ॥ १० ॥

प्रियतमार्षितयावकपादया
 तव महोत्सव भूर्न यया स्त्रिया।
 द्रुतमगामि पदोर्न परं धृतः
 कुपितयाऽपि तयारुणिमा दृशोः ॥ ११ ॥

अभिवृषाचलमापततां द्रुतं
 तव रमे परमोत्सवलिप्सया।
 अजनि नो पथिभिः समयात्ययो
 दिविषदां विषदान्तरितैरपि ॥ १२ ॥

प्रसृमरागरुधूपपरम्परा-
 सुरमिताः शुभदीपशतादृताः।

त्रियुगपत्नि महोत्सवभूमयः
सुरचयं रचयन्ति सविस्मयम् ॥ १३ ॥

तव मह प्रतिनन्दनकम्पितैः
सुरतरोः शिखरैः स्वयमीरिताः।
जननि वेङ्कटशैलमभूषयन्
सुमनसो मनसो हरणक्षमाः ॥ १४ ॥

शुभतराभरणाभरणात्मना
रुचितरङ्गपिशङ्गित सद्मना।
जननि सार्थयसे मरुतां महोत्-
सवपुषा वपुषाऽनिमिषा दृशः ॥ १५ ॥

मधुजिता सममुत्सवमण्टपे
स्थितवतीं भवतीमवलोकितुम्।
अभिरुचिः पुनरात्तकुतूहलैः
निजगृहे जगृहे न वधूजनैः ॥ १६ ॥

अधिमहोत्सवमर्णवकन्यके
परमभक्तिजुषां प्रणतिस्तव।
तनुधनुर्लतया सुदृशां गुरुः
तनतया नतया सुकराऽभवत् ॥ १७ ॥

भजनहर्षज नाटयजवोच्च्वलन्-
मुकुटलोलमरुत्सरिदुत्थितैः।
जलकणैर्भवदुत्सवमेदिनीः
शशिशिराः शिशिराः कुरुते रमे ॥ १८ ॥

त्रिणयनेन विनम्रशिरः क्षरत्-
त्रिदशसिन्धुमहोर्मिभिरुत्सवे।
किमपि पादामदायि पदाब्जयोः
नतवता तव तामरसालये ॥ १९ ॥

तव महे मिलितात् त्रिदशीगणात्
 न बिभिदे नरलोक वधूजनः।
 त्वदवलोकनविस्मयतो यतो
 जननि मे न निमेषमवाप सः ॥ २० ॥

प्रणयिना सममुत्सवमण्टपे
 स्थितिमतीं भवतीं प्रणिनंसवः।
 हरिगिरिं हरिपत्नि समाश्रिताः
 त्रिदिविनो दिवि नोपययुः स्पृहाम् ॥ २१ ॥

अधिमहं भवतीं कमले स्तुवन्
 अभिमुखः स्तिमितेक्षणमग्रतः।
 अपि सुरेष्वसुरेषु नरेषु वा
 शिरसि को रसिको न दधेऽञ्जलिम् ॥ २२ ॥

अधिमहोत्सवमप्सरसां गणैः
 सह रमे परभक्तिजुषस्त्वयि।
 पुलकिनः कलगद्गदगीतयो
 मुनिजना निजनाट्यमदर्शयन् ॥ २३ ॥

उपगतोत्सवदिव्यगृहाङ्गणः
 कमलवासिनि संयमिनां गणः।
 निगमसौरभशोभनया स्तुतिं
 स हि गिराऽहिगिरावकरोत् तव ॥ २४ ॥

मधुविरोधिपुरन्धि महोत्सवे
 शुभगुणग्रथिता किल मालिका।
 स्तवमयी स्तवकैस्तव कैर्गिरां
 न कलिता कलिताडन काङ्क्षिभिः ॥ २५ ॥

तव महे स्तवकोटिचिकीर्षया
 दृग्धिका रसनाश्चकमे रमे।

रचयितुं स्तवमेकरसज्ञया
कृशतमं शतमन्युरितत्रपः ॥ २६ ॥

तव हरेर्दयिते दृढभक्तितः
चतसृभिः श्रुतिभिश्चतुराननः।
अभिनुतिं तनुते स्म महोत्सवे-
ष्वहरहर्हरह्यभिनन्दिताम् ॥ २७ ॥

जननि गन्धवहैर्भवदुत्सवे
खगपतिः श्रुतिसौरभशोभनैः।
श्रमहरैर्जनितैर्निजपक्षति-
व्यजनतो जनतोषणमातनोत् ॥ २८ ॥

तनुभृतां तव देवि महोत्सवे
नटनगाननतिस्तवनादयः।
परमभक्तिभरादिह नाभवन्
श्रमकरा मकरालयकन्यके ॥ २९ ॥

पदयुगं तव भक्तिभरादहं
प्रथमिकामुपगम्य सुरस्त्रिया।
हरिपुरन्धि महेऽङ्गजितस्फुरत्
कनकया न कया परिचर्यते ॥ ३० ॥

दिनकरं तमसामिव राजयः
कमलवासिनि कल्मषपङ्कयः।
अपि विलोकयितुं प्रभवन्ति ते
जनमहो न महोत्सवदर्शिनम् ॥ ३१ ॥

तव महे सुरदानवमानव
प्रभृतिपादहतिप्रभवै रमे।
क्षितिरजोनिचयैः स्थगितातपो
दिनकरो न करोति जनव्यथाम् ॥ ३२ ॥

अथ तवास्यविधोरवलोकनात्
 सुरकराम्बुरुहाणि महोत्सवे।
 मुकुलितान्युडुपङ्क्तिपरिस्फुरन्
 नवरदे वरदे कमलालये ॥ ३३ ॥

मुकुलितं नियमेन कराम्बुजैः
 मुदितमक्षिचकोरकुलैः सताम्।
 तव महेऽम्ब हरौ नयनीभवत्
 रविविधौ विविधौजसि भात्यपि ॥ ३४ ॥

तव सिषेविषया विषयान्तर-
 त्यजननिश्चलचेतस उत्सवे।
 प्रजहुरम्ब तपोऽपि पराशर-
 प्रभृतयो भृतयोगकलाः स्वयम् ॥ ३५ ॥

सुमनसो मुनयश्च तवोत्सवे
 त्रिदिवधेनुपयोरसधारया।
 विरचयन्त्यभिषेकविधान मृक्-
 चयजुषां यजुषां प्रकरै रमे ॥ ३६ ॥

विधिशिवादिसुरेषु तवोत्सवे
 विरचयत्स्वभिषेचनमिन्दिरे।
 मनुशतं मुनिमाणवकाः स्फुट-
 ध्वनि जगुर्निजगुर्वभिचोदिताः ॥ ३७ ॥

तव महेष्वभिषेकविधौ कृते
 जगदशेषमगादपतापताम्।
 तदिदमद्भुतमम्ब फलिस्थलात्
 फलगतिर्लगति स्म परत्र यत् ॥ ३८ ॥

अथ तवोत्सवधाम्नि बुधाः सुधा-
 करसहोदरि सादरमर्चयन्।

सुरभिर्कैर्भवतीं श्रुतषट् पदा-
रवकुलैर्वकुलैरपि चम्पकैः ॥ ३९ ॥

मधुलिहां भवदङ्घ्रिसमर्पित-
प्रसववासवतां कमले तदा।
सुरकिरीटगताज्जगृहे मिदा
रवलवैर्बलवैरिशिलाकुलात् ॥ ४० ॥

सुमनसो भगदङ्घ्रिजुषां रमे
सुमनसामनुषङ्गत उत्सवे।
तव पदान्तिकभाजमपूजयन्
सुमलिनामलिनामपि मण्डलीम् ॥ ४१ ॥

स्वशिरसा दधतः कुसुमं मुदा
सुमहिता इति नाद्भुतमुत्सवे।
चरणयोः सुरपङ्क्तिभिरर्पितं
तव नरा वनराशितनूभवे ॥ ४२ ॥

पनसचूतफलादिभिरुज्ज्वलं
सरससूपमपूपशतावृतम्।
अथ निवेदनमम्ब सुरैः क्षरद्-
घृतवरं तव रम्यमकल्प्यत ॥ ४३ ॥

जननि शेषतया भृशमुत्सुकैः
तव निवेदितशेषमभुज्यत।
सुमधुरं सुमनोभिरथोत्सवा-
पवरके वरकेतनभूषिते ॥ ४४ ॥

अथ सुधान्यभवं जनमोदनं
जननि मानसरञ्जनमोदनम्।
भवदवेक्षणसंस्कृतमत्ति यो
रसनया स न याचति तां सुधाम् ॥ ४५ ॥

अधिभवद्भवनाग्रवितर्दिकं
 जननि जाग्रत एव जयादयः।
 अगणयन्नमरानपि तावके
 घनमहे न महेन्द्रपुरःसरान् ॥ ४६ ॥

जनविमर्दशमोद्यतनिर्दयोद्-
 भटचमूपतिवेत्रहतिस्पृशाम्।
 प्रहृतिरस्ति मदम्ब महे तवा-
 र्चनकृतां न कृतान्तकृतान्ततः ॥ ४७ ॥

तव महोत्सववैभवदर्शिनां
 तनुभृतां विविधैः स्तवनादिभिः।
 प्रमुदिता कमले भवती सतीः
 अपरिपूः परिपूरयति श्रियः ॥ ४८ ॥

जननि तस्य जनस्य वृथा सुधा-
 सहभवे विदधे विधिरीक्षणे।
 य इह नानुभवेदलसस्तवो-
 त्सवरसं वरसंमदकारणम् ॥ ४९ ॥

भवदीयोत्सवविभवं
 फणिपतिवाचस्पतिप्रभृतिवर्ण्यम्।
 कथमल्पधियः कवयः
 कथयन्तु क्षीरधेः कन्ये ॥ ५० ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे उत्सवस्तबकः ॥